

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 stycznia 2023 roku

Strona powodowa (...) Ltd S.A. z siedzibą w L. (Cypr), reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, w pozwie złożonym w dniu 1 kwietnia 2022 r. (data wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym) i kolejnych pismach procesowych, domagała się od pozwanej E. G. zapłaty kwoty 6.222,71 zł z maksymalnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przypisanych (k.3-8, k.45, k.60-62)

W uzasadnieniu wskazano, że pozwana, za pośrednictwem strony internetowej, zawarła w dniu 26 sierpnia 2021 r. z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. umowę pożyczki nr (...) na kwotę 5.000, której nie spłaciła. Pożyczka nie miała charakteru ratalnego, kwota pożyczki została wpłacona na rachunek bankowy wskazany przez pozwaną. Wobec braku spłaty, całość roszczenia stała się wymagalna z dniem 25 września 2021 r. Na podstawie umowy o przeniesieniu ryzyka niespłacenia pożyczek z dnia 2 stycznia 2018 r. oraz oświadczenia (...) sp. z o.o. z dnia 5 listopada 2021 r. (...) sp. z o.o. nabyła przedmiotową wierzytelność. W dniu 18 maja 2018 r. (...) sp. z o.o. zawarła z powodem umowę ramową przelewu wierzytelności a w dniu 23 lutego 2022 r. porozumienie nr 93 do przedmiotowej umowy cesji, na podstawie których powód nabył ogół praw i obowiązków dotyczących umowy pożyczki nr (...). Na kwotę objętą żądaniem składa się kapitał w wysokości 5.000,00 zł, pozostała do zapłaty kwota poza odsetkowych kosztów pożyczki – 774,50 zł, odsetki umowne naliczonych do 25 września 2021 r. – 29,50 zł, odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia 26 września 2021 r. do dnia 23 lutego 2022 r. naliczone przez pierwotnego wierzyciela – 330,15 zł, odsetki ustawowe za opóźnienie naliczane przez powoda od dnia 23 lutego 2022 r. do dnia poprzedzającego złożenia pozwu – 88,56 zł.

W dniu 30 maja 2022 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e (...). Postanowieniem z dnia 28 lipca 2022 r. Sąd umorzył postępowanie sądowe wobec wniesienia przez pozwaną sprzeciwu. (k. 45)

W odpowiedzi na pozew pozwana E. G., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przypisanych (k. 52-54, k. 68).

Podniosła zarzut nieudowodnienia roszczenia zarówno, co do zasady jak i wysokości, w tym brak legitymacji czynnej strony powodowej, nieudowodnienie roszczenia co do zasady i co do wysokości, wskazując jednocześnie na abuzywność postanowień umowny. Pozwana podniosła, iż na powodzie ciąży obowiązek wykazania faktu weryfikacji klienta, faktu złożenia wniosku o pożyczkę, faktu przesłania klientowi na trwałym nośniku umowy, faktu akceptacji umowy przez klienta oraz faktu wykonania umowy zgodnie z postanowieniami. Wydruk potwierdzenie przelewu pozwana zakwestionowała jako sporządzony przez nieuprawnioną osobę.

Sąd ustalił, co następuje:

(...) sp. z (...) w W. trudniła się zawieraniem umów pożyczek na odległość. Przy zawieraniu takich umów posługiwała się wzorcami umownymi. W wydruku ramowej umowy pożyczki nr (...) (niezawierającej podpisu pozwanej ani poprzednika powoda) zostało przewidziane, że warunkiem udzielenia pożyczki było uprzednie utworzenie przez pożyczkobiorcę Konta Użytkownika, za pośrednictwem którego pożyczkobiorca miał składać wnioski o udzielenie pożyczki, pozytywnie przejście weryfikacji, dokonanie wpłaty opłaty weryfikacyjnej w kwocie 0,01 zł lub 1 zł, posiadanie indywidualnego rachunku rozliczeniowego nazwisko pożyczkobiorcy, złożenie wniosku o zawarcie umowy pożyczki, przesłanie przez pożyczkodawcę formularza informacyjnego w formie pliku PDF. W trakcie rejestracji pożyczkodawca miał złożyć oświadczenia wskazane w umowie.

Po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji, pożyczkobiorcy miały zostać przekazane dane niezbędne do dokonania opłaty weryfikacyjnej, przy czym w tytule przelewu pożyczkobiorca był zobowiązany do wpisania unikalnego kodu przesłanego na pocztę elektroniczną. Po przeprowadzeniu powyższej procedury pożyczkobiorca na wskazany przez siebie w procesie rejestracji adres e-mail miał otrzymać ramową umowę pożyczki oraz formularz informacyjny w przypadku pierwszej pożyczki. Kolejne umowy pożyczki miały być zawierane na odległość. Pożyczkodawca był obowiązany także do poinformowania pożyczkobiorcy o przyznaniu lub odmowie przyznania pożyczki. Kwota pożyczki miała być przekazana przelewem na rachunek bankowy pożyczkobiorcy lub udostępniona do wypłaty w oddziale Poczty Polskiej lub Banku (...) albo z wykorzystaniem czeku G., przy czym wybór sposobu przekazania pożyczki miał dokonać składający wniosek o udzielenie pożyczki.

Zgodnie z ust. 7.1 ww. wydruku umowy ramowej pożyczkobiorca w momencie dokonania rejestracji jednocześnie składa wniosek o pierwszą pożyczkę, wskazując propozycję indywidualnych warunków umowy, tj. kwoty pożyczki oraz terminu spłaty pożyczki. Po zaakceptowaniu przez pożyczkodawcę wniosku o pierwszą pożyczkę, pośrednik działający w imieniu pożyczkodawcy był obowiązany przesłać na trwałym nośniku ramową umowę pożyczki, formularz informacyjny, które wydrukowane i podpisane pożyczkobiorca miał przesłać na adres korespondencyjny pożyczkodawcy. Stosownie do ust. 8.1 i 8.3 ww. wydruku umowy ramowej kolejne pożyczki byłyby udzielane pożyczkobiorcy na podstawie odrębnych umów pożyczki, zawieranych przez strony na odległość. W przypadku przyznania kolejnej pożyczki umowa pożyczki, formularz informacyjny, formularz odstąpienia miały być widoczne na stronie internetowej pożyczkodawcy oraz przesłane na adres e-mail pożyczkobiorcy, w przypadku pierwszej umowy pożyczki miały być przesłane w formie papierowej pożyczkobiorcy.

W wydruku umowy pożyczki nr (...) (niezawierającej podpisu pozwanej ani poprzednika powoda) wskazano, iż wypłata kwoty pożyczki ma nastąpić na rachunek bankowy pożyczkobiorcy, kwota pożyczki wynosi 5.000 zł, prowizja wynosi 774,50 zł, odsetki umowne – 29,50 zł, całkowita kwota do spłaty wynosi 5.804 zł, umowa obowiązuje do 25.09.2021 r.

Przedłożone wydruki nie zawierają numeru rachunku bankowego, na jaki miałyby zostać przekazane środki.

Zgodnie z wydrukiem zatytułowanym „potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej”, w dniu 26 sierpnia 2021 r. miał zostać wykonany przelew na numer rachunku bankowego (...) na kwotę 5.000 zł o tytule: Id pożyczki (...).

Dowód : wydruk (blankiet) umowy pożyczki – k. 13, harmonogram – k. 12, wydruk ramowej umowy pożyczki – k. 14-17, potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej – k. 18, potwierdzenia wykonania transakcji płatniczej – k. 18

Na mocy umowy o przeniesieniu ryzyka niespłaconych pożyczek z dnia 2 stycznia 2018 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przeniósł na (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. własność wierzytelności wynikających z tytułu pożyczek. W dniu 5 listopada 2021 r. (...) sp. z o.o. złożyła oświadczenie o przeniesieniu własności wierzytelności. W załączniku wskazano pozwaną oraz nr umowy (...). (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła umowę ramową przelewu wierzytelności w dniu 18 maja 2018 r. z powodem. W dniu z 23 lutego 2022 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. zawarła Porozumienie nr 93 z powodem. W załączniku do przedmiotowej umowy wskazano pozwaną, jej dane osobowe, numer umowy, kwotę pożyczki.

Dowód: umowa o przeniesieniu ryzyka niespłaconych pożyczek z załącznikiem wraz z oświadczeniem z 05.11.2021 r. – k.22-31, k. 64 umowa ramowa przelewu wierzytelności z załącznikami – k. 32-39, porozumienie nr 93 z załącznikami – k.40-44, k. 65-66

W dniu 7 marca 2020 r. powód zaadresował do pozwanej pismo, zawierające wezwanie do zapłaty oraz zawiadomienie o przelewie wierzytelności.

Dowód : wezwanie do zapłaty – k. 19, zawiadomienie o przelewie wierzytelności – k. 20

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty. Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez powoda dokumenty. Dokumenty te Sąd uznał za wiarygodne w zakresie

w jakim potwierdziły zawarcie umowy o przeniesieniu ryzyka niespłaconych pożyczek, umowy ramowej przelewu wierzytelności oraz Porozumienia nr 93.

Sąd zważył, co następuje:

Żądanie nie mogło zostać uwzględnione.

Powód dochodził swojego roszczenia jako nabywca wierzytelności. Podstawę żądania upatrywał w zawartej pomiędzy pozwaną a poprzednim wierzycielem, za pomocą środków porozumiewania się na odległość, umowie pożyczki nr (...) sierpnia 2021 r., na mocy której pozwana miała otrzymać do dyspozycji kwotę 5.000 zł.

Powołując się na powyższe fakty, powód powinien był zatem wykazać skuteczne nabycie przedmiotowej wierzytelności, ale także podstawę żądania czyli związanie umową pierwotnego wierzyciela i pozwanej, tym bardziej, iż pozwana kwestionowała zarówno skuteczność umowy cesji, jak i fakt zawarcia z (...) sp. z o.o. umowy pożyczki nr (...) sierpnia 2021 r. wskazując poprzez wyliczenie na brak wykazania faktów potwierdzających skuteczne zawarcie przedmiotowej umowy pożyczki.

Zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c. strona która powołując się na swoje prawo, wysuwa określone żądanie, obowiązana jest udowodnić fakty je uzasadniające; do podmiotu występującego z pozwem należy zatem udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, skoro z faktów tych wywodzi on swoje prawo. Z kolei w myśl art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Za prawdziwe mogą być więc przyjęte w procesie cywilnym jedynie te fakty, które zostały udowodnione przez stronę obciążoną ciężarem ich dowodzenia, zaś pominięte powinny zostać te fakty, które przez stronę obciążoną obowiązkiem dowodzenia nie zostały w sposób należyty wykazane.

W ocenie Sądu, powód na podstawie załączonych dokumentów: umowy o przeniesieniu ryzyka niespłaconych pożyczek z załącznikiem wraz z oświadczeniem z 05.11.2021 r., umowy ramowej przelewu wierzytelności z załącznikami, porozumienia nr 93 z załącznikami wykazał, iż powyższe umowy zostały zawarte ze wskazanymi w stanie faktycznym podmiotami. Powód jednak nie wykazał, by przedmiotem powyższych umów była wierzytelność objęta żądaniem pozwu.

Pozwaną i (...) sp. z o.o. w W., zgodnie z twierdzeniami powoda, miała łączyć umowa pożyczki nr (...) z dnia 26 sierpnia 2021 r.

Przez umowę pożyczki, która zaliczana jest do kategorii umów o kredyt konsumencki (art. 3 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. 2011.126.715 ze zm.), dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości (art. 720 k.c. §1). Umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej (art. 720 § 2 k.p.c.).

Powód jednakże nie zdołał skutecznie udowodnić, aby pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki i tym samym, aby również doszło do jej wykonania, poprzez przekazanie środków pieniężnych pozwanej. Twierdzenia o faktach powoływanych w pozwie, budzą uzasadnione wątpliwości Sądu i nie są na tyle przekonujące, aby tak sformułowane żądanie można było uwzględnić, tym bardziej, iż nie znajdują one odzwierciedlenia w zaoferowanym przez powoda materiale dowodowym.

Pozwana konsekwentnie podtrzymywała zarzut braku wykazania przez powoda faktów, szczególnie wyliczonych w odpowiedzi na pozew, które by potwierdziły fakt skutecznego zawarcia umowy pożyczki. Powód nie ustosunkował się do podniesionych zarzutów. W celu zawarcia umowy pożyczki zgodnie z zapisami wydruku z ramowej umowy pożyczki pozwana była zobowiązana do założenia Konta Użytkownika, za pośrednictwem którego miała składać wnioski o udzielnie pożyczki, kolejno pozwana była zobowiązana do uiszczenia tzn. opłaty weryfikacyjnej w kwocie

0,01 zł lub 1 zł, w celu uzyskania pożyczki, poza pierwszą pożyczką, pozwana była zobowiązana do złożenia wniosku o pożyczkę. W przypadku pierwszej pożyczki ramowa umowa pożyczki miała być przesłana w formie pliku PDF pozwanej, która była zobowiązana podpisać dokument i odesłać na adres korespondencyjny pożyczkobiorcy. Skoro powód przedłożył do akt sprawy wydruk z ramowej umowy pożyczki oraz umowy pożyczki opatrzonej tą samą datą i numerem, a jednocześnie nie przedłożył wniosku o udzielenie pożyczki, należy przyjąć, iż była to pierwsza pożyczka. Powód nie przedłożył żadnych dowodów potwierdzających powyższe okoliczności, w tym dokonanie przez pozwaną skutecznej rejestracji na stronie pożyczkodawcy, mimo podniesionego zarzutu pozwanej. Celem bowiem weryfikacji, pożyczkobiorca był on obowiązany uiścić 1 grosz lub 1 zł tytułem tzn. opłaty weryfikacyjnej. Powód nie przedłożył potwierdzenia zapłaty tej kwoty, co dodatkowo byłoby dowodem na to, że pozwana założyła lub posiadała na stronie internetowej pożyczkodawcy Konto Użytkownika – co z resztą było wymogiem udzielenia pożyczki. Nie zaoferował także jakiegokolwiek innego dokumentu, z którego fakt ten mógłby wynikać.

W replice do odpowiedzi na pozew pełnomocnik powoda wskazał, iż umowa pożyczki została zawarta za pośrednictwem środków porozumienia się na odległość. Nie budzi wątpliwości, że przepisy prawa dopuszczają możliwość zawarcia umowy pożyczki na odległości i do zawarcia umowy nie jest konieczna forma pisemna, a wola zawarcia umowy może być wyrażona w różny sposób (art. 15 cyt. ustawy o kredycie konsumenckim). Nie mniej jednak w takim przypadku, jeśli umowa pożyczki przekracza tysiąc złotych, co miało miejsce w tej sprawie, umowa powinna być zawarta w formie dokumentowej (art. 720 § 2 k.c. raz art. 29 ust. 1 cyt. ustawy). Do zachowania formy dokumentowej, wystarczające jest złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w rozumieniu art. 77³ k.c., w sposób umożliwiający identyfikację osoby składającej oświadczenie (art. 77² k.c.). Istotą więc dokumentu jest obecnie sama zapisana informacja. Zgodnie z art. 77³ k.c. dokumentem jest także nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jego treścią. Nośnikiem informacji w tym znaczeniu może być chociażby zapis na serwerze, o ile znany jest link umożliwiający odtworzenie zapisanych na serwerze informacji, zapis na konkretnym twardym dysku, pendrive, płycie CD i one wtedy będą wtedy stanowić dowód w procesie. W tej sprawie powód jednakże nie zaoferował żadnego takiego dowodu. Brak jest jakiegokolwiek potwierdzenia, że pozwana złożyła wniosek o zawarcie umowy pożyczki, który został zaakceptowany przez pożyczkodawcę, wyraziła oświadczenie woli związania umową pożyczki, iż zostały jej przekazane w formie cyfrowej na adres e-mail dokumenty potwierdzające zawarcie umowy pożyczki. Dowodem na potwierdzenie złożenie przez pozwaną stosownego wniosku nie może być harmonogram, który nie posiada oznaczeń pozwalających zweryfikować datę jego wytworzenia ani pozwalających na weryfikację jego zgodności z elektronicznymi oryginałami.

Ponadto zarówno ramowa umowa pożyczki, jak i sama umowa pożyczki nie zawiera wskazania, kto w imieniu spółki umowę zawiera, co uniemożliwia weryfikację czy umowa została zawarta za pośrednictwem uprawnionych przedstawicieli spółki czy umocowanych pełnomocników. Dokumenty te nie zawierają także podpisów stron, ani upoważnionych pracowników stron, nie zostały też potwierdzone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego.

Wezwania do zapłaty również nie stanowią potwierdzenia zasadności czy wysokości dochodzonego roszczenia przy wskazanej wyżej braku wykazania samego faktu zawarcia umowy pożyczki.

Mając na uwadze powyższe należało uznać, że powód nie wykazał, aby (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. łączyła z pozwaną jakąkolwiek konkretną umowę pożyczki na podstawie, której pozwana zobowiązana byłaby do zwrotu kwoty 5.000 zł wraz z odsetkami i innymi kosztami. Powód nie wykazał nawet, aby między (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. a pozwaną doszło do zawarcia ramowej umowy pożyczki nr (...), w oparciu o którą taka konkretna umowa pożyczki miałaby zostać zawarta. Dlatego też roszczenie strony powodowej należało ocenić jako nieudowodnione.

Powód podnosił także, że pozwana otrzymała kwotę pożyczki. Potwierdzenie powyższego faktu miało stanowić potwierdzenie wykonania transakcji płatniczej. Powód, mimo podniesionego zarzutu, nie wykazał, by A. M. posiadał uprawnienie do działania w imieniu (...) S.A. w S.. Wydruk ten nie pochodzi od instytucji bankowej prowadzącej rachunek pożyczkodawcy. Jak wynika z jego oznaczeń jest dokumentem własnym (...) S.A. w S., nie zostało wykazane upoważnienie wskazanego pracownika do potwierdzania dokonanych przelewów, a zgodnie z art. 2 ust. 3

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na prawo krajowe ani unijne związane z zawieraniem i ważnością umów lub innych zobowiązań prawnych lub proceduralnych, dotyczące ich formy. Ponadto jak wyżej wskazano żaden z przedłożonych przez powoda dokumentów, nie zawiera wskazania numeru rachunku bankowego pozwanej, nie wiadomo zatem czy wskazany w potwierdzeniu numer rachunku bankowego należy do pozwanej.

W przedstawionych, zatem okolicznościach, brak było podstaw, by tak skonstruowane powództwo uwzględnić. W tym stanie rzeczy z przytoczonych względów należy je oddalić, o czym orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 k.p.c.), obciążając nimi stronę powodową jako przegrywającą. Na koszty te złożyło się wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika pozwanej (1.800 zł) ustalone na podstawie § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265 t.j) oraz opłata od pełnomocnictwa.

Sędzia Agnieszka Poręba